

[שכלי חרס שהיו מבשלים בהם קדשים היו טעונים שבירה, כי בלעו מבשר קודש, והוא נעשה נותר, והרי יש בהם בליעת איסור, וכלי חרס אין להם תקנה, אלא שבירה, ויש לשוברם בעזרה, ואם לא היו נבלעים במקומם, היתה העזרה מתמלאת בשברי כלי חרס].

ואביי לימד, שמוראה ונוצה של עולת העוף, [שהיו נזרקים למזרחו של כבש] ודישון [=אפר ופתילות של] מזבח הפנימי והמנורה, [שבכל יום היו נותנים אותם עם תרומת הדשן במזרח הכבש], כל אלו היו נבלעים במקומם^א.

[מתחילה היו סבורים, ששני ניסים הם, נס אחד בליעת כלי חרס, ונס שני בליעת דברים הניתנים במזרח הכבש. אולם מסקנת הגמרא, שהם נחשבים נס אחד].

י. לחם הפנים חם בשעת סלוקו כמו שהיה בשעת סדורו.

שכך אמר רבי יהושע בן לוי, נס גדול היה נעשה בלחם הפנים, סלוקו כסדורו, כלומר כשמסלקין אותו עדיין הוא חם, שנאמר, "לָשׁוּם לָחֶם חֹם בַּיּוֹם הַלְקָחוּ" (שמואל א' כ"א ז'), לומר, שהוא חם ביום שנלקח משם.

ניסים שהיו בירושלים

א. לא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם.

ב. לא אמר אדם לחברו, צר לי המקום שאלין בירושלים, [כלומר מזונותי ודירתתי כאן דחוקים].

ניסים נוספים שהיו במקדש

א. מקום ארון אינו מהמידה.

אמר רבי לוי, דבר זה מסורת בידנו מאבותינו, מקום ארון אינו מן המדה. כלומר אינו תופס כלום בחלל בית קדשי הקדשים. שכך שנינו, ארון שעשה משה, יש לו עשר אמות אויר לכל רוח, כשניתן באמצע בית הכפורת, והרי כל החלל לא היה אלא עשרים על

^א פירש הרב פורת, דהוא הדין דישון מזבח החיצון [היה נבלע במקומו]. ואין נראה לרבינו תם, דמנא ליה האי סברא, כיון דלא חשיב ליה בהדי הנך. ועוד הא אמרינן בפרק כל שעה ... ואפר הקדש לעולם אסור, באותן שטעונין גניזה, כדתיניא, "ושמו" בנחת, "ושמו" שלא יפור, אלמא דלא הוי נבלע במקומו, מדטעון גניזה. מיהו יש לומר קרא לאו אניסא סמך, והכי קאמר, אי לאו הוה ניסא שיהא נבלע במקומו, טעון גניזה. אי נמי נראה לי, אם חפר שם והוציא אותו קאמר, דאפר הקדש לעולם אסור. וכן פירש רש"י בסוף תמורה. [תוס'].